

1 שנינו במשנה: רבי אליעזר אומר, וְלָד מִרְפָּה כּו' לא יקרב, ונחלק
 2 על חכמים המתירים. הגמרא מבררת במה נחלקו: בחולין (ט) נחלקו
 3 תנאים האם בהמה יכולה להתעבר לאחר שנטרפה, ולפי כל שיטה
 4 יבואר במה נחלקו כאן רבי אליעזר וחכמים. לְמֵאן דְאָמַר מִרְפָּה
 5 יֵלְדָה - יכולה להתעבר, מִשְׁכַּחַת לָהּ - מוצא אתה מחלוקת זו כְּגוֹן
 6 שֶׁנִּשְׁרָפָה וְלִבְסוּף עֵיפָרְהָ וילודה וולד זה, וּבִהָא פְּלִיגִי - ובוזה נחלקו,
 7 דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר האוסר את הולד כִּכְרִי, זֶה וְזֶה גִזְרִים אִסוּר - דבר
 8 הנגזר מחמת איסור והיתר יחד כגון ולד טריפה שאביו מותר ואמו
 9 אסורה, אסור. וְרַבְּנָן המתירים כִּכְרִי, זֶה וְזֶה גִזְרִים מוֹתֵר, וכיון
 10 שהאב מותר גם הולד מותר, אף שהאם אסורה.
 11 ממשיכה הגמרא: וְלְמֵאן דְאָמַר טְרִיפָה אֵינָה (חיה) [וילדת] - אינה
 12 יכולה להתעבר, מִשְׁכַּחַת לָהּ מחלוקת זו כְּגוֹן שֶׁעֵיפָרְהָ וְלִבְסוּף
 13 נִשְׁרָפָה, וּבִהָא פְּלִיגִי, דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר כִּכְרִי, עוֹפֵר יֵרֵךְ אִמּוֹ הוּא והרי
 14 הוא כאחד מאיברייה, וכשנטרפה האם נאסר גם הולד שבמעיה,
 15 וְרַבְּנָן כִּכְרִי, עוֹפֵר לֹא יֵרֵךְ אִמּוֹ הוּא, ולכן כאשר נטרפה האם לא
 16 נאסר הולד שבמעיה.

17 הגמרא מביאה אופן בו מודים חכמים שולד טריפה אסור: אָמַר רַב
 18 הוּנָא, מוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּאִפְרוּחַ הַנוֹלֵד מִבִּיצַת יוֹנָה
 19 מִרְפָּה שְׂאִסוּר להקריבו, מֵאִי טַעְמָא, מִשּׁוּם שַׁעַד כָּאֵן לֹא פְּלִיגִי
 20 חכמים עליה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אֵלָּא בְּוֹלֵד פְּתוּמָה, כִּיּוֹן דְמֵאִוּרָא קָא
 21 רַבִּיא - שהעובר אינו אדוק ומחובר בגוף הבהמה אלא תלוי באויר
 22 ומעצמו הוא נוצר וגדל והולך, ונחשב הדבר שאביו ואמו גרמו לו
 23 יחד שיבוא, אֲבָל בִּיצַת מִרְפָּה דְמִגּוּפָה דְתִרְנַנְזוּלְתָא קָא רַבִּיא - כל
 24 זמן שהביצה גדילה היא אדוקה ומחוברת בתרנגולת, ונחשבת חלק
 25 ממנה כיון שנעשית ונגמרת מגופה, ועל כן אֲפִילוּ רַבְּנָן מוֹדוּ
 26 שהאפרוח היוצא מביצה זו אסור.

27 רבא מביא ראייה לדינו של רב הונא: אָמַר לִיה רַבָּא לְרַב הוּנָא,
 28 תַּנְיָא דְמִסְיַע לָךְ - שנינו ברייתא המסייעת לדברך, מֵלֵא תִרְדּוּ
 29 רִימָה - מלוא כף בשר שהתלע הבאה מבשר אָדָם תִּי, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 30 מְטַמָּא, משום שהתולעים אלו נחשבים חלק מבשרו, וְחֲכָמִים
 31 מְטַהְרִים, לפי שהרימה היוצאת מבשר אדם חי אינה נחשבת חלק
 32 מגופו. ומפרש רבא: עַד כָּאֵן לֹא פְּלִיגִי רַבְּנָן עֲלֵיהָ אֵלָּא בְּרִימָה
 33 דְפִירְשָׁא בְּעֵלְמָא הוּא - חכמים נחלקו על רבי אליעזר רק בתולעים
 34 שיצאו מן הבשר לפי שהם סתם פרש, אֲבָל בִּפְיָה דְמִגּוּפָה
 35 דְתִרְנַנְזוּלְתָא הוּא נְעִשִׂית, אֲפִילוּ רַבְּנָן מוֹדוּ שֶׁנִּחְשַׁבְתָּ חֵלֶק מִמֶּנָּה, ואם
 36 התרנגולת אסורה גם הביצה אסורה. ומבואר כרב הונא שאף
 37 לחכמים ביצה נחשבת חלק מגוף אמה.

38 אָמַר לִיה אַבְיִי לְרַבָּא, אֲדַרְבָּה, אִיפְכָא מִסַּתְבְּרָא - מסתבר יותר
 39 לומר להיפך, דַּעַד כָּאֵן לֹא פְּלִיגִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר עֲלֵיהּ דְרַבְּנָן אֵלָּא
 40 בְּרִימָה, דְאִיקְרִי [שקרוי] אָדָם מַחִיִּים רִימָה, דְכַתְּיֵב (איוב כה ו)
 41 [ותקוה] [אף כי] אֲנוּשׁ רַמָּה וְכֵן אָדָם תּוֹלְעָה, אֲבָל גַּבִּי בִּיצַת
 42 [אימת גדלה לבי מסרחה] - אימתי גדל ויוצא האפרוח מן הביצה,
 43 לאחר שהטריחה, וְכִי אִסְרְחָא עֲפָרָא בְּעֵלְמָא הוּא - וכשהטריחה
 44 הביצה היא נחשבת כעפר, ופוקע ממנה האיסור, ולכן אֲפִילוּ רַבִּי
 45 אֱלִיעֶזֶר מוֹדָה שאין איסור טריפה חל על אפרוח שנוצר מביצת
 46 טריפה. וְעוֹד רֵאִיָּה, שְׁהִי תַנְיָא בְּהִרְיָא - בפירוש, מוֹדָה רַבִּי
 47 אֱלִיעֶזֶר לְחֲכָמִים בְּאִפְרוּחַ בִּיצַת מִרְפָּה שְׂמוּתָה.
 48 אָמַר לִיה רַבָּא, אִי תַנְיָא כֵךְ בְּפִירוּשׁ בְּרִייתָא, תַּנְיָא, וְנִלְךְ אַחֲרֵי
 49 ברייתא זו, וחזר אני מדברי.

50 שנינו במשנה: רַבִּי חֲנִינָא בֵּן אֲנְשִׁינְגוּס אָמַר, בְּשֶׁרָה כּו' שינקה מן
 51 הטרפה פסולה לקרבן. מבררת הגמרא: מֵאִי טַעְמָא, אִילְמָא

52 דְמִפְּטָמָא מִינָּה - אם מפני שהתפטמה מהטריפה והמתפטם מאיסור
 53 אסור להקריבו, אֵלָּא מַעֲתָה שֶׁנִּתְחַדַּשׁ דִּין זֶה, בהמה שהאכלה
 54 בְּרִשְׁיָנִי עֲבוּדָה וְרָה הָכִי נִמִּי דְאִסְרָא - וכי אף היא תאסר להקריבה,
 55 הרי למדנו לעיל (טו) שרק בהמה שהקצוה לעבודה זרה נאסרת
 56 משעה שהאכלה כרשיני עבודה זרה, ומוכח שאם לא הקצוה אינה
 57 נאסרת בכך.

58 על כן מבארת הגמרא באופן אחר: אֵלָּא תַנִּי רַבִּי חֲנִינָא מְרִיטָאָה
 59 קָמִיָּה [לפני] דְרַבִּי יוֹחָנָן, לעולם כשירה שינקה מן הטריפה בדרך
 60 מקרה אינה נאסרת בכך, ודינו של רבי חנינא בן אנשינגוס נאמר כְּגוֹן
 61 שֶׁהִנִּיקָה הַטְרִיפָה אֶת הַכְּשִׁירָה חֶלֶב רוֹתֵחַ כִּל יִמֶּיה מִשְׁחִירָת
 62 לְשְׁחִירָת - בשחירת כל יום ויום, הוּאִיל וְיִבּוּלָה הַכְּשִׁירָה לְעַמּוּד
 63 עֲלֵיהָ מַעַת לְעַת - להתקיים על ניקת אותו חלב יממה שלימה בלא
 64 אכילה אחרת, ולמחרת חזרה וינקה, נִמְצָא שֶׁכֵּל גִּדְלִתָּה הִיא מִן
 65 הַטְרִיפָה, ובאופן זה נאסרת הכשירה לקרבן כיון שכל גדילתה באה
 66 מן האיסור.

67 שנינו במשנה: כָּל הַקְּדָשִׁים שֶׁנַּעֲשׂוּ מִרְפָּה אֵין פּוֹדִין כּו' אותן, שאין
 68 פוֹדִין קְדָשִׁים לְהַאכִּילוֹן לְכַלְבִּים. הגמרא מבררת מהו מקור הדין: מִנָּא
 69 הָנִי מִילֵי - מנין שאין פוֹדִים קְדָשִׁים לְהַאכִּילֵם לְכַלְבִּים. משיבה
 70 הגמרא: דְתַנּוּ רַבְּנָן, נֵאמַר בְּקְדָשִׁים שֶׁנִּפְסְלוּ וּנְפִדוּ (דברים יב טו) יָךְ
 71 בְּכֵל אֹתָּה נִשְׁפָּךְ תִּזְבַּח וְאֶכְלֵת בְּשָׂרׁ וְגו', כלומר שמוותרים באכילה
 72 לאחר פריונם מיד ההקדש. ודרשו מבאן, 'תִּזְבַּח' וְלֹא גִיזָה - התורה
 73 היתירם רק לשחיטה ואכילה אך אסור לגזוז את צמרם, וְאֶכְלֵת'
 74 וְלֹא לְכַלְבִּיךָ - אין להאכילם לְכַלְבִּים, בְּשָׂרׁ וְלֹא חֶלֶב - מותר
 75 לאכול את בשרם אך אסור לשתות את חלבם, מִכָּאֵן שְׂאֵין פּוֹדִים
 76 אֶת הַקְּדָשִׁים לְהַאכִּילוֹן לְכַלְבִּים.

77 מוסיפה הגמרא: אִיכָּא דְאָמְרֵי - ויש תנאים החולקים ודורשים את
 78 הפסוק כך, 'תִּזְבַּח וְאֶכְלֵת', אֵין לָךְ בְּחֵן [בפסולי המוקדשים] הִיתֵר
 79 אכילה והנאה אֵלָּא מִשְׁעַת זְבִיחָהּ וְאִיכָּךְ - משעת שחיטתם והלאה,
 80 אך אסור להנות מהם בחייהם כגון מחלבם או מצמרם. וכיון שלפי
 81 דרשה זו תיבת 'ואכלת' אינה מיותרת לדרוש ממנה 'ולא לכלבך',
 82 נִמְצָא דְקַסְבֵּר תַּנָּא זֶה פּוֹדִין אֶת הַקְּדָשִׁים לְהַאכִּילוֹן לְכַלְבִּים.

הדרן עלך כל האסורין

פרק שביעי - יש בקדשי מזבח

משנה

85 ישנם שני מיני הקדש, הקדש בדק הבית, והוא עשוי לתיקון בנין בית
 86 המקדש, והקדש מזבח, והוא כולל כל דבר העומד להקרב על גבי
 87 המזבח. בתחילת הפרק, עוסקות המשניות בחילוקי הדינים שישנם
 88 בין קדשי בדק הבית לקדשי מזבח.
 89 וְיֵשׁ דִּינִים פְּקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ שְׂאֵין נוהגים פְּקָדְשֵׁי בְּדֵק הַבַּיִת. וְיֵשׁ דִּינִים
 90 פְּקָדְשֵׁי בְּדֵק הַבַּיִת שְׂאֵין נוהגים פְּקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ.
 91 המשנה מונה את הדינים שבהם חמורים קדשי מזבח מקדשי בדק
 92 הבית: שְׁקָרְשֵׁי מִזְבֵּחַ עוֹשִׂין תְּמוּרָה - שאם אמר על בהמה של חולין
 93 הרי זו תחת בהמה של קדשי מזבח, חלה קדושה על הבהמה של
 94 חולין, ושתי הבהמות קדושות. (וְקָרְשֵׁי בְּדֵק הַבַּיִת אֵין עוֹשִׂין
 95 תְּמוּרָה קָרְשֵׁי מִזְבֵּחַ) וְחִיִּיבִין עֲלֵיו כַּרְתַּת עַל אֲכִילתו, מִשּׁוּם פִּיגוּל
 96 נִזְרֵר וְטָמֵא.

58 **רַבִּי יְהוֹשֻעַ**. (דתניא) [דתנין] [שקלים פ"ד מ"ז], **הַמְקַדֵּשׁ** את נַכְסֵי
 59 ולא פירש לשם מה מקדיש, וְהָיָה כִּתְּוּ בְּהִמָּהּ שֶׁהִיא רִאיוֹנָהּ לְהַקְרִיבָהּ
 60 לְנִפְי מִזְבֵּחַ, והיו שם בהמות זָכָרִים וְנִקְבּוֹת, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר,
 61 הַזָּכָרִים יִמְכְּרוּ לְצָרְכֵי עוֹלוֹת – לְמִי שְׁחִיב עוֹלָה, שִׁיקְרִיב אוֹתָם
 62 לעוֹלָה, וְנִקְבּוֹת יִמְכְּרוּ לְצָרְכֵי שְׁלָמִים – לְמִי שְׁחִיב שְׁלָמִים,
 63 שִׁיקְרִיב אוֹתָן לְשְׁלָמִים, וְדַמִּיהוֹן יִפְלוּ עִם שְׂאֵר הַנִּכְסִים שֶׁהַקֹּדֵשׁ,
 64 לְבָדֵק הַבֵּית. שְׁטוּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, שֶׁסֵּתָם הַקְדוּשׁוֹת לְבִדֵּק הַבֵּית,
 65 ואִפְלוּ אִם מְקַדֵּשׁ בַּהֲמוֹת, מְקַדֵּשׁ לְבִדֵּק הַבֵּית, אֲבָל צָרִיךְ לִמְכּוֹר
 66 דוּקָא לְמִי שִׁיבִיאֵן לְקָרְבָן, כִּיּוֹן שֶׁהַמְקַדֵּשׁ תַּמִּימִים לְבִדֵּק הַבֵּית, אִין
 67 פּוֹדִים אוֹתָם, אֲלָא לְהַקְרִיבָם, וְכַשִּׁימְכּוּ דַמִּיהֶם יִפְלוּ לְבִדֵּק הַבֵּית.
 68 רַבִּי יְהוֹשֻעַ אָמַר, זָכָרִים הֵן עֲצָמָן יִקְרְבוּ לְעוֹלוֹת, בְּלֹא מְכִירָה,
 69 וְנִקְבּוֹת יִמְכְּרוּ לְצָרְכֵי שְׁלָמִים, וְיִבְיֵא דַמִּיהוֹן שֶׁל הַנִּקְבּוֹת עוֹלוֹת,
 70 וְשְׂאֵר הַנִּכְסִים יִהְיוּ לְבָדֵק הַבֵּית. וּמִכּוֹן שֶׁלֹּא הַצָּרִיךְ לְהִבְיֵא דַמִּיהוֹן
 71 לְבִדֵּק הַבֵּית, מוֹכֵחַ שְׁטוּר רַבִּי יְהוֹשֻעַ, שֶׁהַמְקַדֵּשׁ בַּהֲמָה סֵּתָם, הִרִי
 72 הִיא קְדוּשָׁה לְמוֹבַח, וְלֹא לְבִדֵּק הַבֵּית, וְאִם כֵּן הַמְשַׁנָּה שֶׁאִמְרָה שֶׁסֵּתָם
 73 הַקְדוּשׁוֹת לְבִדֵּק הַבֵּית, וְאִין אִם הוּא מְקַדֵּשׁ בַּהֲמָה, הִיא כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר,
 74 וְלֹא כְּרַבִּי יְהוֹשֻעַ.
 75 אֹמְרָת הַגְּמָרָא: וְיִפְלִיגָא רַבִּי אָדָא בְּרַ אֲהֵבָה – רַבִּי יוֹחָנָן שֶׁהַעֲמִיד
 76 אֵת הַמְשַׁנָּה בְּשִׁטַּת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְלִדְבָרֵיו רַבִּי אֱלִיעֶזֶר טוֹבֵר שֶׁסֵּתָם
 77 אֵת הַקְדוּשׁוֹת לְבִדֵּק הַבֵּית, חוֹלֵק בְּכָךְ עַל רַב אָדָא בְּרַ אֲהֵבָה. דְּאָמַר רַב
 78 אָדָא בְּרַ אֲהֵבָה אָמַר רַב, בְּעֶדְרָ שְׁכִיבּוּלוּ זָכָרִים אִפְלוּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 79 מוֹדֵר, שֶׁאִם הַקֹּדֵשׁ אֵת הַעֲדֵר, כּוֹלֵם יִקְרְבוּ לְעוֹלָה. כִּיּוֹן דְּלֹא שְׁבִיבִי
 80 אִינִישׁ – שֶׁאִין אָדָם מְנִיחַ מִלְּהַקְדִּישׁ אֵת בַּהֲמָתוֹ לְקַדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ
 81 וּמְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ לְבָדֵק הַבֵּית, דְּהֵינּוּ שֶׁסֵּתָם הַקְדוּשׁוֹת לְמוֹבַח, וְלֹא
 82 נְחָלְקוּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻעַ, אֲלָא בְּעֶדְרָ שִׁישׁ בּוֹ מְחַצֵּה זָכָרִים
 83 וּמְחַצֵּה נִקְבּוֹת, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר סָבַר שֶׁאִין אָדָם חוֹלֵק אֵת נְדָרוֹ,
 84 שִׁיחִידָה חֲצִי לְקְדוּשָׁה אַחַת, וְחֲצִי לְקְדוּשָׁה אַחֶרֶת, וְלִכּוֹן אִין לּוֹמַר
 85 שְׁדַעְתָּהּ הִיא שְׁחָלַק יִקְרְבוּ בְּעַצְמָם לְעוֹלוֹת, וְחָלַק רַק יִמְכְּרוּ לְצָרְכֵי
 86 עוֹלוֹת, וּמְדַנְּקָבּוֹת לֹא עוֹלוֹת – וְכִיּוֹן שֶׁהַנִּקְבּוֹת לֹא הַקְדִּישׁן כְּדִי
 87 שֶׁהֵן עֲצָמָן יִקְרְבוּ עוֹלוֹת, וְזָכָרִים נְמִי לֹא עוֹלוֹת – גַּם כֵּן אִינֵם
 88 מְקַבְּלִים קְדוּשַׁת עוֹלָה, וְלִכּוֹן אִמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁכּוֹלֵם יִמְכּוּרֵם לְצָרְכֵי
 89 קְרַבְנוֹת וְדַמִּיהֶם יִהְיוּ לְבִדֵּק הַבֵּית. וְרַבִּי יְהוֹשֻעַ שֶׁבֵּר שֶׁאִדָם חוֹלֵק
 90 אֵת נְדָרוֹ, וְלֹא אִיכַפַּת לוֹ אִם יִהְיֶה חֶלֶק מְנַדְרוֹ לְקְדוּשָׁה אַחַת, וְחָלַק
 91 מְנַדְרוֹ לְקְדוּשָׁה אַחֶרֶת, וְלִכּוֹן אִמַר שֶׁהוֹכֵרִים יִהְיוּ לְעוֹלָה, וְהַנִּקְבּוֹת
 92 יִמְכּוּרֵם עַל מְנַת שִׁיקְרִיבוֹם לְשְׁלָמִים, וְבַדְמִים יִקְנוּ עוֹלָה. נִמְצָא
 93 שֶׁלְדַבְּרֵי רַב אָדָא בְּרַ אֲהֵבָה בִּשְׁם רַב אָף רַבִּי אֱלִיעֶזֶר טוֹבֵר שֶׁאִדָם
 94 שֶׁמְקַדֵּשׁ בַּהֲמָה סֵּתָם, הִיא קְדוּשָׁה לְמוֹבַח, וְאִם כֵּן הַמְשַׁנָּה שֶׁאִמְרָה
 95 סֵּתָם הַקְדוּשׁוֹת לְבִדֵּק הַבֵּית, אָף אִינָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְהָאִינָה שֶׁלֹּא כְּרַבִּי
 96 רַבִּי יוֹחָנָן.
 97 הַגְּמָרָא מְבִיאָה אֵת הַשְּׁמוּעָה שֶׁל רַב אָדָא בִּשְׁם רַב בַּאוּפֵן אַחֶר:
 98 לִישְׁנָא אַחֲרֵינָא אָמְרִי לֵה – בַּאוּפֵן אַחֶר אִמְרוּ שְׁמוּעָה זוֹ, אָמַר רַב
 99 אָדָא בְּרַ אֲהֵבָה אָמַר רַב, בַּאוּפֵן שְׁלֵא הַקֹּדֵשׁ אֲלָא בְּהִמָּה – אֵת
 100 כֹּל בַּהֲמוֹתֵינוּ בֵּין זָכָרִים וּבֵין נִקְבּוֹת, אִפְלוּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מוֹדֵר שְׁכּוֹלֵם
 101 קְדוּשִׁים לְמוֹבַח, דְּכִיּוֹן שֶׁהֵם רְאוּיִים לְמוֹבַח, לֹא שְׁבִיבִי אִינִישׁ – אִין
 102 אָדָם מְנִיחַ מִלְּהַקְדִּישׁ אֵת בַּהֲמָתוֹ לְקַדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ וּמְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ לְבָדֵק
 103 הַבֵּית, וְהוֹכֵרִים יִקְרְבוּ לְעוֹלָה, וְהַנִּקְבּוֹת יִמְכּוּרֵם לְצָרְכֵי שְׁלָמִים, וְיִבְיֵא
 104 בְּדַמִּיהוֹן עוֹלוֹת, שְׁכִיּוֹן שֶׁאִף הַנִּקְבּוֹת רְאוּיֹת לְמוֹבַח, אִין זֶה נִקְרָא
 105 חוֹלֵק אֵת נְדָרוֹ. וְלֹא נְחָלְקוּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻעַ, אֲלָא בְּשִׁישׁ
 106 שְׂאֵר נִכְסִים עֲמָהֶן – עִם הַבַּהֲמוֹת, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר סָבַר אִין אָדָם
 107 חוֹלֵק אֵת נְדָרוֹ, וּמְדַשְׂאָר – וְכִיּוֹן שֶׁשְׂאֵר הַנִּכְסִים לֹא רְאוּיִים לְקַדְּשֵׁי
 108 מִזְבֵּחַ, בְּהִמָּה נְמִי – גַּם לְגַבִּי הַבַּהֲמוֹת יֵשׁ לּוֹמַר שֶׁלֹּא הַקֹּדֵשׁ
 109 לְקַדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ, וְרַבִּי יְהוֹשֻעַ סָבַר, אָדָם חוֹלֵק אֵת נְדָרוֹ, וְלִכּוֹן
 110 הַבַּהֲמוֹת רְאוּיֹת לְמוֹבַח דְּהֵינּוּ הוֹכֵרִים, יֵשׁ לּוֹמַר שֶׁהַקֹּדֵשׁ לְמוֹבַח
 111 וְיִקְרְבוּ לְעוֹלוֹת, וְהַנִּקְבּוֹת יִמְכּוּרֵם לְצָרְכֵי שְׁלָמִים, וְדַמִּיהוֹן יִפְלוּ עִם
 112 שְׂאֵר נִכְסִים לְבָדֵק הַבֵּית.
 113 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: בְּשְׁלָמָא לִישְׁנָא בְּתַרְא – הַמְשַׁנָּה מוֹבַחַת לְפִי הַלְשׁוֹן
 114 הָאֲחֵרוֹן בְּדַבְּרֵי רַב אָדָא בְּרַ אֲהֵבָה בִּשְׁם רַב, שֶׁנְחָלְקוּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 115 וְרַבִּי יְהוֹשֻעַ רַק כִּשְׁהִיּוּ שֶׁם עוֹד נִכְסִים חוּץ מִהַבַּהֲמוֹת, דְּהֵינּוּ דְּקִתְּנִי

1 וְלִדְּוּ וְחָלְקָן שֶׁל קְדָשֵׁי מוֹבַח אָסוּר אָף לְאַחַר פְּדִיּוֹנָן, שֶׁאִם נִתְעַבְרָה
 2 הַבַּהֲמָה קוֹדֵם שֶׁפָּדָא וְיִלְדָה לְאַחַר שֶׁפָּדָא, אָסוּר הוֹלֵד בַּהַקְרִיבָהּ
 3 וּבַהֲנָאָה.
 4 וְהַשׁוֹחֲטֵן בַּחוּץ – מִחוּץ לְעוֹרָה, חַיִּיב כֵּרֵת. וְכֵן אִין נוֹתְנִין מְהֵן
 5 לְאוּמָנִין שְׁבוּנִים בְּמִקְדָּשׁ, בְּשִׁכְרָן. כֹּל הַדִּינִים הָאֵלּוּ אִינֵם קִיּוּמִים
 6 אֲלָא בְּקְדָשֵׁי מוֹבַח, מַה שְׂאִין כֵּן בְּקְדָשֵׁי בְּדֵק הַבֵּית.
 7 הַמְשַׁנָּה מוֹנֶה אֵת הַדְּבָרִים שֶׁבַּהֵם חֲמוּרִים קְדָשֵׁי בְּדֵק הַבֵּית מְקַדֵּשֵׁי
 8 מוֹבַח: וְיֵשׁ דִּינִים בְּקְדָשֵׁי בְּדֵק הַבֵּית שֶׁאִינֵם בְּקְדָשֵׁי מוֹבַח, שְׁשִׁתָּם
 9 הַקְדָּשׁוֹת – אִדָּם הַמְקַדֵּשׁ סֵּתָם בְּלִי לְפִרְט לְאִיזָה דְּבַר הוּא מְקַדֵּשׁ,
 10 הִרִי זֶה קְדוּשָׁה לְבָדֵק הַבֵּית, וְכֵן, שֶׁהַקֹּדֵשׁ בְּדֵק הַבֵּית חָל עַל הַכֹּל
 11 אִפְלוּ עַל הָאֲבָנִים וְעַל הָעֵצִים, וְאִילוּ קְדָשֵׁי מוֹבַח, חָל רַק עַל דְּבָרִים
 12 הָרְאוּיִים לְהַקְרִיבָהּ עַל הַמּוֹבַח. וְכֵן שְׁמוּעָלָן בְּגִידוּלֵיהֶן – יֵשׁ אִיסוּר
 13 לְהִשְׁתַּמֵּשׁ גַּם בְּדַבָּר שֶׁגִּדְלָם מִהֶם, כְּגוֹן חֶלֶב שֶׁל בַּהֲמָה, אוּ בִיצִים שֶׁל
 14 תוֹרִים, וְאִילוּ בְּקְדָשֵׁי מוֹבַח אִין אִיסוּר מַעֲיָלָה בְּגִידוּלֵיהֶן. וְכֵן שְׂאִין
 15 בְּהֵן הַנָּאָה (לְבַעֲלִים) [לְבַעֲלִים], אֲבָל קְדָשֵׁי מוֹבַח רוֹבֵם יֵשׁ בָּהֶם
 16 הַנָּאָה לְכַהֲנָיִם, שִׁישׁ קְרַבְנוֹת שֶׁהַכַּהֲנָיִם אוֹכְלִים אֵת הַבֶּשֶׂר, וְיֵשׁ
 17 קְרַבְנוֹת שֶׁהַכַּהֲנָיִם נוֹטְלִים אֵת הָעוֹר.

נמרא

18 **נמרא**
 19 מְבוּאָר בְּמִשְׁנֵה שְׁקָדְשֵׁי מוֹבַח עוֹשִׂים תְּמוּרָה. מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: וְכִלְלָא
 20 הוּא – הָאֵם כֹּלל מוֹחַלֵּת הוּא דְּכָל קְדָשֵׁי מִזְבֵּחַ עוֹשִׂין תְּמוּרָה, וְהִרִי
 21 קְרַבְנוֹת הַבָּאִים מִן הָעוֹפּוֹת דְּקְדָשֵׁי מִזְבֵּחַ הֵן, וְהֵנָּה (לְעִיל ג), הַמְנַחֵחַת
 22 וְהָעוֹפּוֹת אִין עוֹשִׂין תְּמוּרָה. מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: כִּי קִתְּנִי – כְּשֶׁאִמְרוּ
 23 בְּמִשְׁנֵה שְׁקָדְשֵׁי מוֹבַח עוֹשִׂים תְּמוּרָה, אִמְרוּ כֵן אֲבַהֲמָה – עַל בַּהֲמָה,
 24 אֲבָל עוֹפּוֹת אָף קְדָשֵׁי מוֹבַח אִין עוֹשִׂים תְּמוּרָה.
 25 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: וְהִרִי אָף בַּבַּהֲמָה שֶׁל קְדָשֵׁי מוֹבַח, יֵשׁ שְׂאִין עוֹשִׂים
 26 תְּמוּרָה, שְׁכֵן וְלֵד שֶׁל בַּהֲמָת קְרָבָן, קְדָשֵׁי מִזְבֵּחַ הוּא, וְהֵנָּה (לְעִיל ג),
 27 שְׂאִין תְּוֹלֵד שֶׁל בַּהֲמָת קְדָשִׁים עוֹשֶׂה תְּמוּרָה אָף שֶׁגַּם הוּא קְדוּשׁ כְּמוֹ
 28 אִמּוֹ. מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: הָא מְנִי – מִשְׁנֵה זוֹ בְּשִׁטַּת מִי הִיא הוֹלְכַת,
 29 בְּשִׁטַּת רַבִּי יְהוּדָה הִיא, דְּאָמַר (סו) וְלֵד שֶׁל בַּהֲמָת קְדָשִׁים עוֹשֶׂה
 30 תְּמוּרָה.
 31 מְמַשִּׁיבָה הַגְּמָרָא לְהַקְשׁוֹת: וְהִרִי תְּמוּרָה עֲצָמָה – בַּהֲמָה שֶׁהִיא
 32 קְדוּשָׁה מִחֲמַת שֶׁהִמִּירוּ אוֹתָהּ בַּבַּהֲמָה שֶׁל הַקֹּדֵשׁ, דְּקַדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ הִיא,
 33 וְהֵנָּה – וְשִׁנִּינוּ בְּמִשְׁנֵה (סו), שְׂאִין תְּמוּרָה עֲצָמָה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה,
 34 כְּלוֹמַר אִם יִאֲמַר אָדָם שֶׁבַּהֲמָת חוֹלִין תִּתְקַדֵּשׁ בְּמִקוֹם בַּהֲמָת
 35 הַתְּמוּרָה, אִין בּוֹה דִּינֵי תְּמוּרָה. מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: כִּי קִתְּנִי אֲעִיקֵר
 36 זִבְחָהּ – כְּשֶׁאִמְרוּ בְּמִשְׁנֵה שְׁקָדְשֵׁי מוֹבַח עוֹשִׂים תְּמוּרָה, אִמְרוּ כֵן רַק
 37 עַל בַּהֲמָה שֶׁהִיא עִיקַר הַקְּרָבָן, וְלֹא עַל בַּהֲמָה שֶׁהִיא קְדוּשָׁה רַק מִכַּחַ
 38 שֶׁהִמִּירוּ בַּהֲמָה שֶׁל הַקֹּדֵשׁ.
 39 אֹמְרָת הַגְּמָרָא: הַשְּׂתָא דְּאֵתוֹת לְהָבִי – עֵתָה שֶׁהוֹצַרְכַת לְתִירוּץ זֶה,
 40 שֶׁלֹּא דִּיבְרָה הַמְשַׁנָּה אֲלָא בַּבַּהֲמָה שֶׁהִיא עִיקַר הַקְּרָבָן, אִפְלוּ תִימָא
 41 רַבְּנָן – אִפְלוּ אִם תִּאֲמַר שֶׁמְשַׁנָּה זוֹ הִיא בְּשִׁטַּת רַבְּנָן, הַסוֹבְרִים שׁוֹלֵד
 42 אִינוּ עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, יֵשׁ לִישֵׁב, כִּי קִתְּנִי אֲעִיקֵר זִבְחָהּ – שְׁכֶשֶׁאִמְרוּ
 43 בְּמִשְׁנֵה שְׁקָדְשֵׁי מוֹבַח עוֹשִׂים תְּמוּרָה, אִמְרוּ כֵן עַל כֹּל בַּהֲמָה שֶׁהִיא
 44 עִיקַר הַקְּרָבָן, וְאִין כֹּלל זֶה וְלֵד הַקֹּדֵשׁ, מִשׁוּם שֶׁאִינוּ עִיקַר הַקְּרָבָן.
 45 שִׁנִּינוּ בְּמִשְׁנֵה: וְאִין נוֹתְנִין מְהֵן לְאוּמָנִין כּו' בְּשִׁכְרָן.
 46 מְדִייקַת הַגְּמָרָא: הָא וְ-אֲבָל מְקַדְּשֵׁי בְּדֵק הַבֵּית נוֹתְנִין לְאוּמָנִים
 47 בְּשִׁכְרָם. שׁוֹאֵלַת הַגְּמָרָא: [מָנָא הֵן מִלִּי – מַדִּיכֵן לְמַדְנּוּ דְּבָרִים
 48 אֵלּוּ]. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אָמַר רַבִּי אֲבַהֲמָה, דְּאָמַר קְרָא – מִמָּה שֶׁאִמַר
 49 הַכְּתוּב לְגַבִּי הַקְּמַת הַמְשַׁכֵּן, (שְׁמֹת כ"ח) וְעָשׂוּ לִי מְקַדְּשׁ, יֵשׁ לְדַרוּשׁ
 50 שִׁיעֵשׂוּ אָף מְשָׁלִי, דְּהֵינּוּ שִׁיכּוֹלִים לִיתֵן לְאוּמָנִים מִמַּעוֹת שֶׁל הַקֹּדֵשׁ.
 51 שִׁנִּינוּ בְּמִשְׁנֵה: יֵשׁ בְּקְדָשֵׁי בְּדֵק הַבֵּית כּו' שֶׁסֵּתָם הַקְדוּשׁוֹת לְבִדֵּק
 52 הַבֵּית.
 53 אָמַר מַר – הוֹבָא בְּמִשְׁנֵה, כִּתְּוּ הַקְדָּשׁוֹת לְבָדֵק הַבֵּית, וּבִפְשׁוֹת
 54 מְשַׁמַּע שְׁדִין זֶה הוּא אָף בַּאוּפֵן שֶׁמְקַדֵּשׁ בַּהֲמָה שֶׁאִין בַּהֲמוֹת וְחָל עַל
 55 הַכֹּל. שׁוֹאֵלַת הַגְּמָרָא: מָאן תַּנָּא – מִיּהוּ תַנָּא שֶׁל הַמְשַׁנָּה, שְׁטוּר
 56 כֵּן, שֶׁהַמְקַדֵּשׁ בַּהֲמָה סֵּתָם חֵלָה עֲלֶיהָ קְדוּשַׁת בְּדֵק הַבֵּית. מְשִׁיבָה
 57 הַגְּמָרָא: אָמַר רַבִּי חִיָּיא בְּרַ אָבָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מִשְׁנֵה זוֹ הִיא דְּלֹא

המשך ביאור למס' תמורה ליום שבת קודש עמ' ב

19 שנינו במשנה: ומועלין בגידוליהן.
 20 שואלת הגמרא: לאתווי מאי - מה באה המשנה לרבות במה
 21 שאמרו שקדשי בדק הבית מועלים בגידוליהן. מתרצת הגמרא: אמר
 22 רב פפא, לאתווי - המשנה באה לרבות שיש מעילה גם (בקדושת
 23 מזבח) בחלב המוקדשין - בהמות שהקדישום לבדק הבית, וביצי
 24 תורין של בדק הבית. (בדתיניא) [קדתינין] (מעילה יב), חלב המוקדשין
 25 וביצי תורין, לא נהנין - אסור להנות מהם, ולא מועלין - אבל אם
 26 נהנה בהם לא מעל, כמא דבכרים אמורים שאין בהם מעילה, כחלב
 27 וביצים של קדשי מזבח, אבל כחלב וביצים של קדשי בדק הבית,
 28 יש בהם מעילה, שאם הקדיש תרנגולת לבדק הבית, מועלין
 29 בכביצתה, ואם הקדיש חמורה, מועלין בחלבה.
 30 אומרת הגמרא: מה שאמרנו שבאה המשנה לרבות חלב וביצים,
 31 לשיטת כולם אפשר לומר כן, ואפילו למאן דאמר - למי שסובר
 32 שמועלין בגידולי הקדש בדברים שהם קדושת מזבח, הני מילי -
 33 דברים אלו סוברת אותה שיטה דווקא בגידולין דהווי (הראויים)
 34 להקרבה על המזבח, כגון ולדות הקדשים, אבל גידולין דלא הווי
 35 להקרבה על המזבח, אין מועלין בהן. וחלב וביצים אינם ראויים
 36 להקרבה על המזבח.

1 - שלכך נאמר במשנה, 'עם שאר נכסים לבדק הבית', משום
 2 שמדובר דווקא באופן שהיו נכסים אחרים. אלא ללישנא קמא -
 3 לפי הלשון הראשון, שרבי אליעזר ורבי יהושע נחלקו כשלא הקדיש
 4 אלא בהמות בלבד, ליתני - היה התנא צריך לשנות רק 'יפלו לבדק
 5 הבית', ולא להזכיר 'שאר נכסים'. מתרצת הגמרא: (תניא נמי)
 6 [תני] הני - אכן ללישנא קמא כך יש לשנות במשנה 'ודמיהן יפלו
 7 לבדק הבית', בלא הזכרת 'שאר נכסים'.
 8 שנינו במשנה: הקדש בדק הבית חל על הכל.
 9 הגמרא הבינה, שהלשון חל על הכל, באה לרמוז על דבר נוסף שחל
 10 עליו הקדש בדק הבית, שאינו פשוט. ושואלת הגמרא: לאיתווי מאי
 11 - מה באה המשנה לרבות במה שאמרה שהקדש בדק הבית חל על
 12 הכל. מתרצת הגמרא: אמר רבינא, לאיתווי - לרבות שאם הקדיש
 13 אילן לבדק הבית, חל ההקדש גם על שפויי - הנסורת שנופלת
 14 מהאילן כשמנסרים אותו, וגם על ניבא - העלין שנושרים מהאילן,
 15 שהם משמשים כזבל לאילן. אבל בקדשי מזבח, אין מעילה בהם,
 16 שאם הקדיש שני גזרי עצים למערכה, שהם קדושים בקדושת מזבח,
 17 אין מעילה במה שנופל מהם כשמנסרים אותם, ולא בעלים שנושרים
 18 מהם.